

Beiaardconcert op de radio

DORDRECHT — Op maandag 24 augustus, 's avonds om 18.50 uur zendt de NCRV op Hilversum II een beiaardconcert van Jaap van der Ende uit, dat is opgenomen in de Grote Kerk.

Jaap van der Ende brengt de compositie "Herfstweemoed" van de Dordtse componist Kors Monster ten gehore, die het stuk in opdracht van de gemeente Dordrecht speciaal voor de beiaard van de Grote Kerk heeft geschreven.

Een grammofoonplaat met deze en nog drie andere composities van Henk Badings, Sybrandus van Noort en Bach is te koop in de Grote Kerk en bij de Dordtse platenhandel.

ind je't wel.

YRK

*uizenerlaan 20
achter het*

kkelijk

lere vestigingen.

Eerste uitgave van werk voor beiaard van Monster

● **Dordrecht** - De Werkgroep Beiaard van de Dienst Kunsten, in de persoon van wethouder D. ten Veen overhandigde afgelopen donderdag de eerste volledige uitgave van het beiaardoeuvre van de enige jaren geleden overleden Kors Monster aan zijn vrouw, J.L. Monster-Coolhaas.

'We zijn bijzonder trots op Kors Monster en de vruchten van zijn muzikale denken. Wellicht zal het verzamelde werk bijdragen tot de plaats die hem toekomt in de muziekhistorie', meende Ten Veen.

Henry Groen, stadsbeiaardier van Barneveld, Apeldoorn, Ede en Wageningen, had de eer om het werk op de beroemde beiaard van de Grote Kerk te vertolken. Voorafgaande aan zijn fabuleuze concert werd hem een koperen klok met inscriptie van symbolen van de vier seizoenen overhandigd door notaris B.J.G. Monster(zie inzet). Jaap van der Ende, die de inleiding verzorgde, wees de bezoekers op de mogelijkheden om het concert te beluisteren op stille plekjes rondom de Grote kerk, zoals het Molenpleintje(foto Etienne Busink)

'S
SMODE

straat 27
45329

OD"

ng
om

at 271
94

da,
AMESMODE

Dordrecht
8

ars

Sh

Parfumerie
Schoonheidssalon

**TINI
KARDINAAL**

Spuiweg 80/82
Dordrecht

Telefoon 078 - 13 48 32

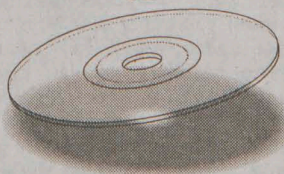
babykleding- en speelgoedzaak

Barbarella

Spuiweg 96 - Dordrecht

CD

TORENMUZIEK

De toren van de Grote Kerk in Dordrecht, de oudste stad van Holland, is het centrum van het mooiste Nederlandse riviergezicht. Het werd in de 17de eeuw talloze malen geschilderd, onder anderen door Jan van Goyen en uiteraard de Dordtenaar Albert Cuyp, zodat de Dordtse toren te zien is in vrijwel elk museum van belang in Europa en Amerika. Inmiddels is het oude Dordrecht door naoorlogse radicale sloop en akelige nieuwbouw flink verpest. Maar de wie de rivierkant van de stad langs de Oude Maas van Kalkhaven tot het Papendrechts veer verket, ziet nog veel van het glorievolle verleden.

Hoe Hollands ook de stoere Dordtse toren is, hij had geen carillon. De in de slappe rivieroever behoorlijk scheefgezakte toren uit de 13de eeuw werd niet voltooid, zodat er door het ontbreken van een hoge, open spits geen natuurlijke plaats was voor een klokkenspel.

Pas in 1966 kreeg de Dordtse toren van bevolking en bedrijfsleven een beiaard, gebouwd door Eysbouts in Asten op de 15de-eeuwse klokkenstoel voor de luidklokken. Door de 49 klokken met een totaalgewicht van ruim

26 ton was het meteen ook de zwaarste beiaard van het land en volgens veel beiaardiers ook de mooiste voor het geven van concerten. Het instrument is modern gestemd en de voortreffelijke techniek biedt mogelijkheden tot sprankelende virtuositeit en het spelen met kleuring van de tonen. De Dordtse beiaardkring groeide onder leiding van stadsbeiaardier Jaap van der Ende uit tot de grootste en actiefste van het land.

Die traditie wordt sinds 1993 voortgezet door de stadsbeiaardiers Henry Groen en Boudewijn Zwart, die nu hun derde Dordtse beiaard-cd hebben uitgebracht met daarop het volledige beiaard-oeuvre van de Dordtse pianist en componist Kors Monster (1918-1978). Het zijn zes stukken die tussen 1968 en 1977 werden gecomponeerd voor de Dordtse beiaard, in april dit jaar opgenomen.

De beiaardmuziek van Monster, een buiten Dordrecht vrijwel vergeten eenling in de Nederlandse componistenwereld, heeft niets te maken met traditioneel pitoresk oud-Hollands getinkel, maar is zelfstandige muziek die sfeervol is, beeldend en Frans georiënteerd — verwijzend naar Debussy en Ravel. Monster studeerde in Parijs op aanbeveling van de ook Frans ingestelde Willem Pijper, wiens kiemceltechniek doorklinkt in *Printemps*.

Monster, die in zijn partituren sterk suggestieve aanwijzingen schreef ('watergordijn', 'kolken-de zee', 'vuurvliegjes', 'hemelse rust') zocht zijn inspiratie vaak in teksten, zoals *The Devil in the*

Belfry (De duivel in de klokketoren) van Edgar Allan Poe, wat bij de francofone Monster resulteerde in *Le diable au beffroi*. Verder schreef hij de driedelige *Dieren-suite* op teksten van Renard, vertaald door de Dordtse dichter Cees Buddingh', en een *beiaard-symfonie* 'De vier jaargetijden' met Franse ondertitels — de herfst naar een gedicht van Verlaine.

Kenmerkend voor veel beiaardmuziek van Monster zijn de veel doorklinkende lage noten, die elkaar ook overlappen tot een permanent klinkend zwaar zinderend fundament zoals in *Toccata* (1968-'70). De lage noten zakken naar beneden en daarboven klinken de hoge nootjes als een fragile cantus firmus. Ook op de cd, als het ware aan de voet van de Dordtse toren, horen we ze nog even voor ze opstijgen naar de hemel.

KASPER JANSEN

Kors Monster: Beiaardmuziek door Henry Groen en Boudewijn Zwart. Verkrijgbaar in 't Klokhuis onder de Dordtse toren na de concerten (donderdag 20 uur t/m 3 sept.) of door overmaking van f 29,95 + f 5,— verzendkosten op giro 7666749 tnv. Torenmuziek Nederland onder vermelding van 'Torenmuziek vol. 3.'

SPARKLEHORSE

Sinds de voorlaatste cd *Vivadieximarinetransmissionplot* heeft Sparklehorse de plaats van R.E.M. ingenomen als stem van het Amerikaanse zuiden in de 'alternatieve' (lees: nog niet door miljoenen omarmde) popmu-

NRC 20-7-98.

kant van het land?
nt van de wereld?

Global Express, Logistics & Mail

...blijft gestorven.
de hersenen aantast. Dit heeft de *El Nuevo Herald*, een Spaanstalige krant uit Florida, zaterdag gemeld. Het artikel op de voorpagina citeerde Dr. Elizabeth Trujillo Izquierdo, een in april uit Cuba gevluchte chirurg die naar eigen zeggen deel uitmaakte van het operatieteam in een exclusief ziekenhuis in de Cubaanse hoofdstad Havana, waar de communistische leider zou zijn behandeld. Castro zou bijna twee weken in het ziekenhuis hebben doorgebracht wegens zeer hoog opgelopen bloeddruk. Hij lag als gevolg van die hoge bloeddruk bijna in coma, aldus de chirurg. (Reuters)

onderzoek. De landen die het oprichtingsverdrag hebben ondertekend, maken aanspraak op een moratorium van zeven jaar voor oorlogsmisdaden, vanaf het moment waarop het Strafhof van kracht wordt. Het Strafhof heeft jurisdictie over alle landen die het verdrag geratificeerd hebben en daarmee partij zijn geworden. Landen die geen partij zijn moeten toestemming geven voor een onderzoek door de aanklager. De Veiligheidsraad kan onder Hoofdstuk VII van het VN-Handvest in unanimitieit een onderzoek of vervolging door het hof voor 12 maanden opschorten.

Tsjechië resultaat van absurd

rijgt zijn parlementaire posities naar believen. Het is een ideale positie die vorig jaar werd ingenomen nadat zijn tegenstanders uit elken zijn woningen werden gebracht en de politie werd ingeroepen om de orde te handhaven. De staat bleef echter onveranderd, zoals eerder zijn presidenten, zoals Havel, bleef.

...maar ook het oppositienetwerk van Klaus de politiek, inclusief de tot financieel sterkwaardig Zeman en de elementen een dat betekent ere partijen

buitenspel kunnen zetten, maar ook de president. Ze hebben zelfs voldoende stemmen in het parlement om de grondwet te wijzigen en dat zijn ze van plan ook.

Klaus heeft gezegd als premier alleen maar 'hinder' te hebben gehad van de kleinere partijen en van een eigenwijze

**'Het begint hier te
ruiken naar goelasj uit
Bratislava'**

president. Hij wil hun invloed aan banden leggen door de grondwet te wijzigen. Het bestaande evenredige kiesstelsel zou plaats moeten maken voor een meerderheidstelsel en de kiesdrempel moet van Klaus omhoog van vijf tot ze-

ven of zelfs tien procent. In het Tsjechië dat hem voor ogen staat is slechts plaats voor twee grote partijen: zijn eigen ODS en de sociaal-democratische ČSSD.

En dan de president. Václav Havel heeft machteloos moeten toezien hoe Zeman en Klaus elkaar vonden. Hij heeft zich na het sluiten van het oppositieverdrag zorgelijk geuit over het pluralistische karakter van de politiek. Rechtsgeleerden hebben nachtenlang in opdracht van Havel zitten studeren op de vraag of het verdrag wel spoort met de grondwet. Maar ze konden uiteindelijk geen enkel bezwaar vinden.

Achterkamertjespolitiek stamt in Tsjechoslowakije al uit de begintijd van de republiek (1920) toen de leiders van de vijf grootste partijen het met elkaar op een akkoordje gooiden. Toen vond de president, Tomáš Garrigue Masaryk, het prachtig. Maar de Pětká (Vijf) van toen is niet de Dvojka (Twee) van

nu, en Havel dreigde de tweetal. Zes weken na zijn aantreden had vernoemd plannen be-

Het Tsjechië werd niet terd. Niet plannen om haat tussen de blik gehele. Nu ook verdacht na het met plotse brieven en over en w ontstijgen.

„Hij lijd riepen de g de ODS. maar de woordvoer schade te b